

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

**ŠKOLSKO NATJECANJE U POZNAVANJU
KLASIČNIH JEZIKA**

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

OSNOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	25	%
--	-----------	----------

II. Gramatika:

	15	%
--	-----------	----------

III. Civilizacija:

	8	%
--	----------	----------

Ukupni broj bodova:

	48	%
--	-----------	----------

Članovi školskog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

Nadnevak natjecanja: 27. siječnja 2009.

I. PRIJEVOD TEKSTA

Uz pomoć rječnika prevedi tekst. Riječi označene brojem naći ćeš u komentaru.

Dječak Servije Tulije živio je životom sluge na dvoru rimskoga kralja. Dok je bio veoma malen, dogodilo mu se čudesno znamenje, koje je najavilo njegovu svijetlu budućnost.

Eo tempore in domo regia prodigium¹ visu mirabile² accidit. Puer dormienti, cui Servius Tullius nomen fuit, caput arsit³ in conspectu multorum. Plurimo clamore facto⁴ reges e somno suscitati in aulam venerunt. Cum servus quidam aquam tullit, ut flammam extingueret, a regina retentus est: «Nolite puerum movere donec sua sponte experrectus⁵ erit!» Mox cum somno et flamma abiit. Tunc regina marito in secretum abducto⁶: «Videsne puerum hunc» inquit, «quem tam humili cultu educamus? Scito hunc rebus nostris futuris et omni civitati lumen esse!» Evenit, quod di voluerunt, puer postremo rex Romanorum factus est.

KOMENTAR: 1. prodigium, ii, n. – znamenje; 2. visu mirabile – koje je bilo čudno vidjeti; 3. arsit < ardeo, 2.; 4. plurimo clamore facto – pazi! ablativ apsolutni; 5. experrectus < expergiscor, 3.; 6. abducto – kojeg je odvela

max 25	
--------	--

PRIJEVOD:

II. GRAMATIKA

1. Riječima iz teksta odredi oblik i funkciju u rečenici.

	Odredi oblik zadanim riječima iz teksta	Odredi funkciju zadanim riječima u rečenici
tempore		
dormienti		
venerunt		

max 6

2. Navedene imenice stavi u suprotan broj u istom padežu.

Imenica	Imenica u suprotnom broju, ali u istom padežu
caput	
aulam	

max 2

3. Napiši konjunktiv navedenih glagola u istom licu, broju, vremenu i stanju.

Glagol	Konjunktiv
accidit	
educamus	

max 2

4. Napravi ispravne sintagme povezujući svaku riječ s lijeve strane s jednom na desnoj strani.

1. hi	A. servos
2. domibus	B. artibus
3. quosdam	C. cultu
4. puerorum	D. dormientium
5. id	E. regiis
	F. tempus
	G. pueri

max 5

III. CIVILIZACIJA

1. Kako se zovu prvi i posljednji rimski kralj?

max 2	
--------------	--

2. Dopuni rečenice imenima junaka iz najstarije rimske povijesti.

a) Trojanac _____ bio je praroditelj Romula i Rema.

b) _____ i _____ bili su njihovi roditelji.

c) Mladić _____ spalio je desnu ruku pred neprijateljskim kraljem i tako spasio Rim.

d) Rim su od Gala svojim gakanjem spasile _____.

max 5	
--------------	--

3. Koji su još blizanci uz Romula i Rema bili štovani u Rimu?

- A. Ganimed i Adonis
- B. Scila i Haribda
- C. Kastor i Poluks

max 1	
--------------	--

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD TEKSTA

Eo tempore	U ono vrijeme	1
in domo regia	u kraljevskoj kući	1
prodigium visu mirabile accidit.	dogodilo se znamenje koje je bilo čudno vidjeti.	1
Puero dormienti	Dječaku koji (dok) je spavao	1
cui Servius Tullius nomen fuit	kojem je ime bilo Servije Tuliје	1
caput arsit	zapalila se glava	1
in conspectu omnium.	na očigled svijū.	1
Plurimo clamore facto	Pošto je nastala velika buka	1
reges e somno suscitati	kraljevi (kralj i kraljica) probuđeni/probuđivši se iz sna	1
in aulam venerunt.	došli su u predvorje.	1
Cum servus quidam aquam tulit	Kada je neki rob donio vodu	1
ut flammam extingueret	da ugasi plamen	1
a regina retentus est:	zadržan je od kraljice:	1
«Nolite puerum movere	«Nemojte micati dječaka	1
donec sua sponte experrectus erit.»	dok se sam od sebe ne bude probudio.»	1
Mox cum somno et flama abiit.	Uskoro je sa snom otišao i plamen.	1
Tunc regina... inquit	Tada kraljica... reče	1
...marito in secretum abducto...:	mužu kojeg je odvela u potaju:	1
«Videsne puerum hunc	«Vidiš li ovog dječaka	1
quem tam humili cultu educamus?	kojeg odgajamo tako skromnim odgojem?	1
Scito hunc esse lumen	Znaj da je on svjetlo	1
rebus futuris nostris et toto civitati!»	našoj budućnosti i cijeloj državi!»	1
Evenit,	Dogodilo se,	1
quod di voluerunt,	što su bogovi željeli,	1
puer postremo Rex romanorum factus est.	dječak je naposljetku postao rimski kralj.	1

max 25

II. GRAMATIKA

1. Riječima iz teksta odredi oblik i funkciju u rečenici.

	Odredi oblik zadanim riječima iz teksta	Odredi funkciju zadanim riječima u rečenici
tempore	abl. sg.	priložna oznaka (vremena)
dormienti	d. sg. ptc. prez. akt.	atribut
venerunt	3. l. pl. ind. perf. akt.	predikat

max 6

2. Navedene imenice stavi u suprotan broj u istom padežu:

Imenica	Imenica u suprotnom broju, ali u istom padežu
caput	capita
aulam	aulas

max 2

3. Napiši konjunktiv navedenih glagola u istom licu, broju, vremenu i stanju.

Glagol	Konjunktiv
accidit	accidat
educamus	educemus

max 2

4. Napravi ispravne sintagme povezujući svaku riječ s lijeve strane s jednom na desnoj strani.

1. G
2. E
3. A
4. D
5. F

max 5

III. CIVILIZACIJA

1. **Romul i Tarkvinije Oholi**

max 2

2.

- a) Trojanac **ENEJA** bio je praroditelj Romula i Rema.
- b) **MARS i REA SILVIJA** bili su njihovi roditelji.
- c) Mladić **MUCIJE SCEVOLA** spalio je desnu ruku pred neprijateljskim kraljem i tako spasio Rim.
- d) Rim su od Gala svojim gakanjem spasile (**KAPITOLIJSKE**) **GUSKE**.

max 5

3. c) **Kastor i Poluks**

max 1

PRIJEVOD: 25 BODOVA

GRAMATIKA: 15 BODOVA

CIVILIZACIJA: 8 BODOVA

UKUPNO: 48 BODOVA

TABLICA BODOVA I POSTOTAKA

PRIJEVOD		GRAMATIKA		CIVILIZACIJA	
1	2,00	1	1,67	1	3,13
2	4,00	2	3,33	2	6,25
3	6,00	3	5,00	3	9,38
4	8,00	4	6,67	4	12,50
5	10,00	5	8,33	5	15,63
6	12,00	6	10,00	6	18,75
7	14,00	7	11,67	7	21,88
8	16,00	8	13,33	8	25,00
9	18,00	9	15,00		
10	20,00	10	16,67		
11	22,00	11	18,33		
12	24,00	12	20,00		
13	26,00	13	21,67		
14	28,00	14	23,33		
15	30,00	15	25,00		
16	32,00				
17	34,00				
18	36,00				
19	38,00				
20	40,00				
21	42,00				
22	44,00				
23	46,00				
24	48,00				
25	50,00				

Upute:

U ovom testu prijevod nosi 50% uspjeha, dok gramatika i civilizacija nose po 25% uspjeha. Konačni uspjeh natjecatelja dobivamo tako da broj bodova postignutih u prijevodu nađemo u prvom stupcu i pridružimo mu pripadajući postotak. Isti postupak treba primijeniti kod gramatike i civilizacije. Ukupan zbroj postotaka je uspjeh natjecatelja.

Primjer:

Natjecatelj je postigao 20 bodova na prijevodu, što iznosi 40,00%, 5 bodova na gramatici, što iznosi 8,33%, te 7 bodova na civilizaciji, što je 21,88%. Zbroj postotaka, tj. uspjeh natjecatelja, je $40,00 + 8,33 + 21,88 = 70,21\%$.